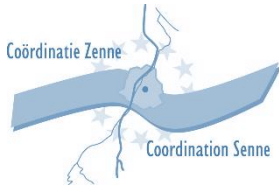

Interregionale conferentie 'Overstromingen in het Zennebekken'

Tubize – 21 november 2023

Algemene conclusies

Meer dan honderd waterprofessionals en beleidsmakers zijn op 21 november 2023 samengekomen in het Cultureel Centrum van Tubize om deel te nemen aan een interregionale conferentie over de overstromingsproblematiek in het Zennebekken. De conferentie kwam er in navolging van een eerste interregionale conferentie in 2012 in Halle, die dezelfde thema's naar voren bracht. In november 2010 zetten de Zenne en het 'Zennekanaal' namelijk delen van Ittre, Rebecq, Tubeke, Lembeek, Halle-centrum, Lot, Ruisbroek en Anderlecht onder water, na een combinatie van langdurige regenval en felle buien.

Een decennium na de eerste conferentie blijft het thema van de overstromingsproblematiek actueel, zeker met de bijkomende effecten van de klimaatverandering in het achterhoofd. België dient zich voor te bereiden op extremere weersomstandigheden, en daarin speelt grensoverschrijdend integraal waterbeheer, zeker voor een complex riviersysteem als dat van de Zenne, een cruciale rol. Vzw Coördinatie Zenne en *Contrat De Rivière Senne* hebben zich daarom, met de medewerking van onder andere Leefmilieu Brussel en het Bekkensecretariaat Dijle-Zenne, de taak toegemeten om alle betrokken partijen uit Vlaanderen, Brussel en Wallonië samen te brengen voor een intergewestelijke studiedag, waar kennisuitwisseling en afstemming centraal stonden.

Zestien sprekers van onder andere de Vlaamse Milieumaatschappij, Leefmilieu Brussel, de Vlaamse Waterweg, de Internationale Scheldecommissie, de *Service Public de Wallonie*, en de provincies Waals-Brabant, Henegouwen en Vlaams-Brabant, gingen in op een waaier aan uitgevoerde en nog uit te voeren plannen rond de overstromingsproblematiek in het Zennebekken. Uit de studiedag zijn waardevolle presentaties en uitwisselingen voortgekomen, die we kunnen samenvatten in de onderstaande conclusies:

1. **Er is het voorbije decennium al veel werk verricht**, voornamelijk op het vlak van het ophouden en vertraagd afvoeren van hemelwater. Er werd meer ruimte voor water voorzien op de Zenne en haar bijrivieren door overstromingsgebieden aan te leggen, delen van waterlopen weer open te leggen of natuurlijker te maken, individuele huizen te beschermen, modelleringen en waarschuwingssystemen te verbeteren, enzovoort. Er is echter nog heel wat werk aan de winkel om het overstromingsrisico te verder te verkleinen.
2. **We dienen in beeld te brengen wat de concrete impact van de reeds uitgevoerde inspanningen is.** De verschillende maatregelen zijn los van elkaar toe te juichen. Met de komst van het nieuwste IPCC-rapport is er echter nood aan een nieuwe, bekkenbrede modellering van het volledige hydrologische systeem van de Zenne om te bepalen waar we op dit moment staan, en welke verdere maatregelen nodig zijn om ons voor te bereiden op de gevolgen van de klimaatverandering.

3. **Gezien het gefragmenteerde karakter van het waterbeheer in het Zennebekken, blijven intergewestelijke samenwerking en afstemming de sleutels tot succes.** Na de overstromingen in 2010 was de roep om grensoverschrijdende samenwerking oorverdovend. Ondertussen wordt er jaarlijks een Grensoverschrijdend Wateroverleg (GOW) georganiseerd over het Zennebekken, waar de verschillende waterbeheerders (gewesten, provincies) en andere betrokken overheden samen rond de tafel zitten om kennis uit te wisselen en afspraken te maken in het kader van integraal waterbeheer in het bekken. Goede vooruitgang dus, al zou een grensoverschrijdende Zennecoalitie met een duidelijke en transparante strategie, naar analogie met projecten als LIFE BELINI, Water+Land+Schap, of de Strategische Projecten, mogelijks een nog grotere slagkracht aan de dag kunnen leggen.
4. **Ook preventie-, paraatheids- en herstelmaatregelen dienen aan bod te komen.** Waar er op de vorige conferentie voornamelijk gefocust werd op protectiemaatregelen die inwerken op de overstromingskans, ging er tijdens de conferentie van 2023 voldoende aandacht naar preventie, paraatheid en herstel, in het kader van meerlaagse waterveiligheid.
5. **De belangrijkste conclusies van de eerste interregionale conferentie blijven gelden.** Ten eerste trachten we bovenstrooms het water maximaal te laten infiltreren, op te houden en vertraagd af te voeren naar de valleien. De tweede conclusie was dat, rekening houdend met de gevolgen van de klimaatverandering, al het water bij extreme piekdebieten toch veilig afgevoerd moet kunnen worden naar Dijle, Rupel en Schelde. Hoewel dit één van de drie speerpunten was na de conferentie in 2012, bleef het thema bij de conferentie in 2023 nogal onderbelicht. Als derde punt, ten slotte, blijven samenwerking en onderlinge afstemming cruciaal.
6. **De volgende conferentie hoeft geen 10 jaar op zich te laten wachten.** Er is een uitdrukkelijke nood aan studiedagen zoals die van 21 november 2023, waarbij er ruimte is voor kennisuitwisseling en dialoog.

We organiseerden de studiedag om te kijken waar we vandaag staan op vlak van waterbeheer, 13 jaar na de overstromingen die de Zennevallei in de ban hielden. Bovenal nodigden we de deelnemers uit om aandachtig te luisteren, mee te denken, vragen te stellen en met elkaar in gesprek te gaan. Kortom: om dialogen te starten en administratieve grenzen even te laten voor wat ze zijn. Het is slechts door samen aan hetzelfde zeel te trekken dat we tot een grensoverschrijdend en structureel waterbeheer in het Zennebekken kunnen komen. De conferentie in Tubize toont dat we in de juiste richting gaan, maar legt tegelijkertijd bloot dat we met zijn allen nog heel wat werk voor de boeg hebben.

We bedanken alle aanwezigen van harte voor hun deelname en bijdragen.

Vzw Coördinatie Zenne-Coordination Senne asbl en Contrat De Rivière Senne